

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndob/135/2023
Identifikačné číslo spisu:	6123324029
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6123324029.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu REGINA Acount, s.r.o., Trebišov, Komenského 1917/73, IČO: 45 462 577, zastúpeného JUDr. Ivana Harbuľákovú Škárovú, Košice, Gelnická 12, IČO: 35 564 423, proti žalovanému 1/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441 a žalovanému 2/ Pavol Tomečko, Prešov, Volgogradská 4798/94, IČO: 50 707 248, o zaplatenie 1 458,32 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 68Cb/47/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na konanie v spore vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 68Cb/47/2023 je Okresný súd Trebišov.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica dňa 17. októbra 2023 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III z dôvodu, že žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde na prejednanie vecí podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o UK“).

2. Žalobca súčasne podaním zo dňa 18. októbra 2023 (č.l. 58 spisu) navrhol, aby vec bola podľa ust. § 19 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) postúpená Okresnému súdu Trebišov. V podaní uviedol, že prejednávaná vec nemá obchodnoprávny charakter, z ktorého dôvodu nie je daná kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III.

3. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a namietol, že nie je súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že v danom prípade ide o nárok vyplývajúci z povinného zmluvného poistenia, ktoré upravuje zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 381/2001 Z. z.“). V zmysle ust. § 1 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. vyplýva, ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti

osobitné predpisy. Osobitným predpisom je zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Prejednávaný spor je podľa Mestského súdu Bratislava III občianskoprávny (z obsahu žaloby jednoznačne vyplýva, že vzťah medzi stranami sporu sa spravuje výlučne ustanoveniami Občianskeho zákonníka), nie je tak naplnená kvalitatívna stránka pojmu „obchodnoprávny spor“ (spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka, prípadne spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ust. § 261 a § 262 Obchodného zákonníka považovať za obchodný záväzkový vzťah podľa tretej časti Obchodného zákonníka) a nespadá tak pod žiadny z prípadov, zakladajúcich kauzálnu príslušnosť Mestského súdu Bratislava III.

3.1. Mestský súd Bratislava III záverom uviedol, že Okresný súd Banská Bystrica zjavne opomenul znenie ust. § 12 ods. 2 CSP, ktorý upravuje osobitný druh vecnej príslušnosti pre Mestský súd Bratislava IV, v zmysle ktorej, ak zákon neupravuje nič iné, je príslušný na prejednanie a rozhodnutie sporu Mestský súd Bratislava IV.

4. Z vyššie uvedených dôvodov Mestský súd Bratislava III predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“), ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný.

6. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

8. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

9. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

10. Podľa ust. § 12 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa ustanovenia § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

12. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

13. Podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

14. Upomínacie konanie je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa CSP. Konanie o predmetnom peňažnom nároku bolo začaté dňa 25. mája 2023, teda dňom doručenia

návrhu na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Banská Bystrica a po splnení podmienok podľa § 14 ods. 3 zákona o UK tento spor pokračuje na príslušnom súde podľa CSP v dôsledku podania návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní (č.l. 38 a nasl. spisu). Z hľadiska uplatneného peňažného nároku konanie začaté na upomínacom súde tvorí jeden celok s konaním na súde príslušnom podľa CSP, pričom pre skúmanie procesných podmienok konania sú rozhodné okolnosti v čase začatia konania na upomínacom súde (§ 36 CSP) [m. m. 5Ndob/3/2023].

15. Z obsahu spisu je zrejmé, že návrhom na vydanie platobného rozkazu, doručeným upomínaciemu súdu dňa 25. mája 2023, nebol uplatnený obchodnoprávny spor. Prejednávaný spor je podľa žalobcu i Mestského súdu Bratislava III občianskoprávny (z obsahu žaloby jednoznačne vyplýva, že vzťah medzi stranami sporu sa spravuje výlučne ustanoveniami Občianskeho zákonníka), nie je tak naplnená kvalitatívna stránka pojmu „obchodnoprávny spor“. V predmetnej veci nie je naplnený základný predpoklad podľa ust. § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka a to, že ide o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, ak pri jeho vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týka ich podnikateľskej činnosti. V danom prípade nie je naplnená podmienka, že by sa daný vzťah týkal podnikateľskej činnosti žalobcu a žalovaného. S prihliadnutím na všetky okolnosti nebolo možné v danom štádiu konania, pri nachádzaní príslušnosti súdu na konanie o spore, dospieť k inému záveru ako k tomu, že v tomto prípade sa nejedná o obchodnoprávny spor, ktorý by zakladal kauzálnu príslušnosť Mestského súdu Bratislava III [§ 22 písm. a) CSP], ale jedná sa o občianskoprávny spor, a preto ako príslušný súd na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu podľa Civilného sporového poriadku prichádza do úvahy Mestský súd Bratislava IV.

16. Podľa ustanovenia § 19 písm. b) CSP, popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

17. Podľa ustanovenia § 39 ods. 2 CSP, na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti.

18. Podľa § 2 ods. 30 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.), sídlom Okresného súdu Trebišov je mesto Trebišov; jeho obvod tvorí územný obvod okresu Trebišov.

19. Najvyšší súd ďalej konštatuje, že návrh žalobcu zo dňa 18. októbra 2023 obsahuje aj návrh podľa ust. § 19 písm. b) CSP, v zmysle ktorého žalobca žiada o pokračovanie v konaní na Okresnom súde Trebišov, ako súde alternatívne príslušnom popri všeobecnom súde žalovaného, ktorým je v danej veci Mestský súd Bratislava IV (ide o tzv. miestnu príslušnosť danú na výber), nakoľko škodová (poistná) udalosť, ktorá zakladá ním tvrdený právny nárok žalobcu na náhradu škody sa stala na Q. ulici v C., teda v obvode Okresného súdu Trebišov. Právo voľby medzi všeobecným súdom žalovaného a súdom uvedeným v § 19 CSP je dané žalobcovi, pričom ak sú splnené podmienky na takýto postup, súd je povinný rešpektovať voľbu žalobcu.

20. Keďže v danom spore o príslušnosť bolo najvyšším súdom zistené, že sa nejedná o obchodnoprávny spor, je zrejmé, že postup Okresného súdu Banská Bystrica, ktorým postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III, bol nesprávny. Nakoľko sa nejedná o obchodnoprávny spor, pri určení súdu príslušného na konanie a rozhodnutie vo veci sa prednostne neaplikuje kauzálna príslušnosť podľa § 22 CSP. V tomto prípade je tak na konanie a rozhodnutie vo veci príslušný všeobecný súd žalovaného - Mestský súd Bratislava IV. S poukazom na zistené skutkové okolnosti je nesporné, že k poistnej udalosti došlo v okrese Trebišov, čo je v obvode Okresného súdu Trebišov, je popri Mestskom súde Bratislava IV alternatívne príslušný súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody - Okresný súd Trebišov, pričom právom voľby disponuje žalobca. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že za použitia § 19 písm. b) CSP v spojení s § 39 ods. 2 CSP príslušným súdom na konanie a rozhodnutie vo veci je Okresný súd Trebišov.

21. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

22. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.